

csak ott lehetséges. A keresztények ezzel szemben abban hisznek, hogy Isten dicsősége nincs többé bezárva a jeruzsálemi templomba, az Ószövetség templomába, hiszen annak függőnye Jézus Krisztus kereszthalálának pillanatában kettéhasadt. Isten dicsősége ott van, ahol a föltámadt Krisztus, vagyis az égben és itt a földön, az Ő nevében összegyűlt Egyházban. Így az ég és a föld egyaránt visszhangozza a dicséret énekét. Ez a magyarázata annak, hogy az ének és a zene, amely szent, művészi és egyetemes kell, hogy legyen, olyan fontos része a keresztény istentiszteletnek.

Mivel ezen túl az egész világmindenség a templom, az Egyház azt szeretné, ha vele együtt az istendicséretben az egész kozmosz versenyre kelne. *Az Egyház liturgiájában az ének és a zene a Jézus Krisztus egyetemes dicsőségébe vetett hit szükséges, nélkülözhetetlen kifejezési formája.* A szent liturgia a teremtő Isten dicséretében a kozmoszt mintegy transzponálja, lelkibbé teszi, a világmindenséget humanizálja, emberibbé teszi. Az ének és a zene művészete segít abban, hogy a kozmosz harmóniája átalakuljon a testté lett Ige, Jézus Krisztus dicsőségére játszott, énekelt emberi zenévé, s az örökkévalóság harmóniájából már itt, ezen a földön ízelítőt kapjunk. Ez a szentté vált zene természetszerűen szigorúbb szabályoknak van alávetve, mint a mindennapok muzsikája. Az Igének, Jézus Krisztusnak kell, hogy szolgáljon, az Ő Lelke, a Szentlélek kell, hogy vezesse. Így az ünnep öröme, hangulatán túl annak lényegét is közvetíti, persze csak azok számára, akik ezt meg akarják hallani, akik engedik, hogy a föltámadt Krisztus rájuk sugározza a hit világosságát.

Az Egyház ezt tanítja a szent zenéről. Tudjuk, hisszük, ezzel is az örökkévalóság felé készülünk. De majd csak ott, Krisztussal szemtől szemben értjük meg Szent Ágoston mondását, annak igazi értelmét: *Cantare amantis est* — aki szeret, az énekel.

Török József

(Elhangzott a Petőfi Rádióban 1987. július 19-én)

Kántortanítók

Sokan talán már nem is tudják, mit jelent a kántortanítóság, s ennek oka a múltban keresendő, az elmúlt rendszer időszakában. A Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola volt az a felsőoktatási intézmény, mely ismét otthont adott a főiskolai kántortanító-képzésnek. Ezzel lehetőség nyílt arra, hogy a korábbi szemlélettel ellentétben a tanító ne csak oktasson, a kántor ne csak az egyházzenei életet vezesse, hanem kántortanítóként e kettőt szorosan összekapcsolja.

Az 1995/96-os tanévvel indult Zsámbékon Takács Nándor székesfehérvári megyéspüspök kezdeményezésére a kántortanító szak négyéves képzése. Az idén végzett első kántortanítók annak ellenére, hogy különböző helyről, különböző zenei előképzettséggel érkeztek, a kitűzött célokat maximálisan próbálták teljesíteni. A kántor-szak tanterve főiskolai keretekhez igazodik a Zeneakadémia egyházzene tanszakának egyes tantárgyaiból összeállítva, a kántorképzőhöz képest magasabb óraszámban. A négyéves képzés folyamán a tanító-szak

mellett sokoldalú képzésben részesültünk. Többek között a következő órákon: orgona, zeneelmélet, improvizáció, gregorián ének, latin nyelv, karvezetés, egyházművészet, hittan, liturgika, templomi gyakorlat.

A kántor-szak párhuzamosan indult a négyéves tanítóképzéssel, ezért tanulmányainkat végigkísérték a két szak összehangolásából adódó szervezetalenségek, gyakori tanárváltások okozta kellemetlenségek. Úgy gondoljuk, hogy az első végzős évfolyam kitaposta az utat a jövő kántortanítóinak, hogy tanulmányaik gördülékenyebben haladhassanak.

Ezúton is szeretnénk megköszönni tanáraink áldozatos munkáját, lelkesedését és szeretetét, mellyel segítették tanulmányainkat. Reméljük, sok fiatal választja hivatásként a kántortanítóságot, mellyel pótolják Magyarországon — a főiskolai kántorképzés egykori megszűnte miatt— az évtizedek alatt keletkezett hiányt.

A Zsámbéki Főiskola végzős kántortanító hallgatói

* * *

Előző számunkban a zsámbéki szkoláról írtunk az egyes szkolákat bemutató sorozatunk elején. Most a budafokiak megalakulásáról és liturgikus szolgálatukról olvashatunk. Továbbra is kérjük a szkolavezetőket (a vidékieket is!), hogy küldjenek beszámolót énekkarukról a szerkesztőségre a sorozat folyamatossága érdekében!

A budafoki Szent Lipót szkóla

1993 őszétől kezdtem járni a budafoki Szent Lipót-plébániatemplomba, amely pont szemben áll a zenei általános iskolával, ahol ekkor már hat éve tanítottam. Egyre több gyerekkel találkoztam a diákmisén, amikor felmerült bennem a gondolat: mi lenne, ha szkolát alakítanánk? Az akkori plébános, Borbély Pál atya nagy örömmel fogadta a tervet. Egyházzenei szempontból elég háttérnek bizonyult, hogy húsz évig énekeltem a pesti ferences templom Liszt Ferenc kórusában Bucsi László atya keze alatt, és elvégeztem a pesti kántorképzőt. A budafoki szkóla beindítása után iratkoztam be a Zeneakadémia egyházzene tanzakára, aminek elvégzése nagy segítséget nyújt azóta is a szkóla vezetésében.

A szkóla a vasárnapi diákmise előtt egy órát próbál. A kezdetekkor csak egy-két tételt énekelünk az Éneklő Egyházból, majd egyre többet. Ma már a teljes énekanyagot ki tudjuk vetíteni a misén, a nép egyre többet énekel velünk együtt. A mise előtt rövid, 5–6 perces próbát tartunk az aznapi énekekből. A pap és az asszisztencia bejövetele előtt gyülekező népének szól orgonakísérettel. Csengetésre introitussal kezdünk, melyet a szkóla intonálása után mindenki folytat, szintén orgonakísérettel. A szkóla szólisztikus tételeit kivéve mindent kísér az orgona. A mise állandó részeiként a Missa mundit énekeljük. Felajánlásra általában motetta hangzik el. A 25–30 tagú szkolába 7–8 fiú is jár, így főleg vegyeskari motettákat éneklünk. A graduálét a fiúk, az alleluját a lányok éneklük.